

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 140 000 medlemmer. Utdanningsforbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal avdeling for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen mv. Denne avdelingen heter Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS) og er lokalisert i Oslo med heltidstillitsvalgt ledelse samt et arbeidsutvalg på ytterligere 3 personer. Avdelingen har i dag ca. 11 000 medlemmer.

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
Akersgata 44
0032 Oslo

Vår dato: 31.10.07

Høringssvar til NOU 2007: 6, Formål for framtida

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS) takker for mottatt høring om forslag til ny formålsparagraf for opplæringa og barnehagen. PS har jobbet opp mot Bostadutvalget i deres prosess, og har også levert et forslag til utvalget som ble vedtatt på vårt landsmøte i 2007.

Konklusjon: I Bostadutvalgets forslag er mange gode synspunkter ivaretatt, og Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS) er glad for konsensusforslaget utvalget har lagt fram for Kunnskapsdepartementet, men har enkelte kommentarer.

Videre følger PS sitt innspill til Bostadutvalget, som består av en generell del, en for barnehagen og en for skolen. Til slutt følger en del kommentarer som går direkte på Bostadutvalgets innstilling.

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundets opprinnelige innspill til Bostadutvalget.

Generell del

Innledningsvis vil Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet påpeke at vi ser det som formålstjenlig at det utformes en paragraf for barnehage og en for opplæring. Dette for å sikre at barnehagens og skolens egenart ivaretas. Likevel mener vi at det skal være et felles verdigrunnlag for barnehagen og opplæringen. I en felles formålsparagraf må det legges vekt på forskjellen i omsorgsansvaret i barnehagen og skolen.

Barn og unge skal møte forventning og tillit i et læringsfellesskap som fremmer likeverd, solidaritet, inkludering og vennskap. Hele utdanningsforløpet skal motvirke alle former for diskriminering. Mestring bør inngå som et viktig begrep både for opplæringen og barnehagen, da mestringfølelse gagnar menneskeheten, samfunnet og den kommende slekt. Opplæringen og barnehagen skal fokusere på utviklingen av en felleskapstanke blant elever og barnehagebarn.

Danningsaspektet skal være til stede i formålsparagrafen. I danning ligger også begrepet sosialisering.

Barnehage

Barnehagen skal ikke være et instrument for økonomisk utbytte. Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet krever en paragraf som hindrer nyliberalistisk tankegodt.

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet ønsker en formålsparagraf som tar vare på barnehagen og barnehagepedagogikkens egenart og barndommens egenverdi. Lek, omsorg og læring må være barnehagens viktigste satsningsområder. Barnehagen skal bidra til at barna blir klar over sin egenverdi og stolte oppvakte mennesker.

Barnehagen skal bidra til å gi barna sosial dannelse basert på tradisjoner og verdier i samråd med foreldre og hjem. Barnehagen skal bygge sitt verdigrunnlag med utgangspunkt i menneskerettighetene og samfunnets kulturarv, samt fremme solidaritet og fellesskap på tvers av religiøse og livssynsmessige ulikheter.

Miljøaspektet bør være et fokusområde. Barnehagen skal stimulere til respekt, interesse for og undring over natur og miljø. Videre ser Pedagogstudentene det som essensielt at barnehagen skal stimulere til samfunnsengasjement, kritisk refleksjon og etisk handling.

Opplæringa

Kunnskap skal være en av skolens grunnpilarer. Opplæringa skal fremme kritisk tenkning og ruste elevene til å kunne håndtere informasjon på en konstruktiv og kritisk måte. Opplæringa skal skape nysgjerrige, aktive og vitebegjærlige mennesker og slik tilrettelegge for livslang læring.

Skolen skal i samarbeid med hjemmet sørge for at elevene får medbestemmelsesrett. Elevene skal tilegne seg kunnskap som gjør dem til fungerende individ i et samfunn i stadig endring.

Opplæringa skal bidra til å gi elevene sosial dannelse basert på tradisjoner og verdier i samråd med foreldre og hjem. Opplæringa skal bygge sitt verdigrunnlag med utgangspunkt i menneskerettighetene og samfunnets kulturarv, samt fremme solidaritet og fellesskap på tvers av religiøse og livssynsmessige ulikheter. Opplæringen skal gi elevene en sosial kompetanse som bygger på menneskeverd og likeverd.

Skolen skal styrke elevenes tillit til egne evner og muligheter. Skolen skal sørge for å fremme elevenes medansvar og samfunnsdeltagelse. En forutsetning for god samfunnsdeltakelse er respekt og forståelse for mangfold og den enkeltes overbevisning.

Individets læring skal stå sentralt, men også evne til samarbeid. Opplæringa skal ta hensyn til både individet og samfunnets behov. Den skal videre ikke bare ruste elevene for livet ute i samfunnet etter endt utdanningsløp. Skolen er en egen samfunnsarena, og aktivitetene og samtalene som finner sted her, har dermed en verdi i seg selv.

Opplæringa skal ta hensyn til det hele mennesket. Dette skal ikke bare skje gjennom teoretiske fag, men det skal også undervises i praktiske, estetiske og aktivitetspregede fag. Elever skal oppleve fellesskap og selverkjennelse gjennom ulike former for undervisning, og kunne bruke dette i sin selvutvikling.

Kommentarer til Bostadutvalgets innstilling

PS er fornøyd med at miljøperspektivet er tatt med i forslaget som gjelder barnehagen, men vi stiller oss undrende til at det ikke er ivare tatt på samme måte i opplæringens, og ønsker at dette kommer sterkere frem også når det gjelder opplæringa. Vi mener at "økologisk ansvar" er litt tynt i forhold til de utfordringer vi står ovenfor når det gjelder natur og miljø i dag.

I forslaget som gjelder barnehagen er vi svært glad for at utvalget har satt fokus på barndommens egenverd. Vi ønsker likevel at barnehagens egenart skal komme tydeligere frem i dokumentet.

PS ber også departementet se på om viktigheten av et godt skole/hjem samarbeid er ivare tatt i forslaget fra utvalget.

PS mener at departementet bør se på det religiøse perspektivet i formålsparagrafen. PS har nedfelt i sitt prinsippprogram at barnehagen og opplæringa skal være religionsnøytral, men ikke verdinøytral. Det er viktig for oss at kristendommen og kristen tradisjon behandles vitenskaplig og objektivt på lik linje med andre religioner og livssyn. Vi tenker at verdiene som slås fast i utvalgets innstilling står like godt uten å knytte dem opp mot kristen tradisjon, og at uttrykket "ulike religioner og livssyn" også er dekkende for kristendommen. UNESCO-konvensjonen mot diskriminering i undervisningen slår klart fast at

"Ingen person eller gruppe av personer skal tvinges til å motta religiøs opplæring som ikke er i samsvar med deres overbevisning" (NOU 2007:6, 118)

Det vil være opp til KD å se på om forslaget fra Bostadutvalget går ut over denne konvensjonen, og eventuelt endre det som skulle gå mot konvensjonen. Det er også viktig at KD ser formålet opp mot dommen som er felt i Den Europeiske menneskerettighetsdomstolen når det gjelder fritaksordning for KRL-faget.

PS vil berømme utvalget for deres forslag som vi oppfatter som svært godt.

For Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS)

Trine Berg Jacobsen
Leder

Karl Reksten Tellefsen
Nestleder